

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. április hó 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. március 24. napján kihirdetett 42(II.)Kb.498/2015/15. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagosan elkövetett csalás büntettének [Btk. 373. § (1), (3) bekezdés a) pont], a közbizalom elleni bűncselekményeit egy rendbeli, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [Btk. 342. § (1) bekezdés a) pont], egy rendbeli, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont], egy rendbeli, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetést 1 (egy) évre, a felfüggesztés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

A vádlott nevére kiállított 01390506 számú nyelvvizsga bizonyítvány, valamint az számú oklevél lefoglalását megszünteti és a nyelvvizsga bizonyítványt az ... az oklevelet a ... részére megküldeni rendeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. március 24. napján kihirdetett 42(II.)Kb.498/2015/15. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b./ pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett csalás büntettében, a Btk. 342. § (1) bekezdés a./ és c./ pontjába ütköző közokirat hamisítás büntettében, a Btk. 342. § (1) bekezdés a./ pontjába ütköző közokirat hamisítás büntettében és 2 rb. a Btk. 342. § (1) bekezdés a./ és c./ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás büntettében, ezért - halmazati büntetésül - 2 évi börtönbüntetésre, lefokozásra, valamint 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre átváltoztatásáról, és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 3.980 forint bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész három napot tartott fenn, majd az ítéletet tudomásul vette. A vádlott felmentés érdekében, a védő tényállás téves megállapítása miatt ugyancsak felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.481/2016/1. számú átiratában indítványozta a tényállás és a vádlott közbizalom elleni cselekményei minősítésének pontosítását. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú katonai tanács ítéletét változtassa meg akként, hogy a vádlott közokirat hamisítási cselekményeit 3 rb. a Btk. 342. § (1) bekezdésének egy esetben a./, egy esetben b./, egy esetben c./ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás büntettének, 1 rb. a Btk. 342. § (1) bekezdés b./ pontjába ütköző folytatólagosan elkövetett közokirat hamisítás büntettének és 1 rb. a Btk. 342. § (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat hamisítás büntettének minősítse, továbbá az eljárás során lefoglalt nyelvvizsga bizonyítványt és oklevelet - a lefoglalás megszüntetése mellett - a kiállító hatóságnak rendelje megküldeni, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a tényállás téves megállapítása, tényből tényre helytelen következtetés miatt védence teljes körű felmentésére tett indítványt. Kifogásolta az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét. Fellebbezését egyébként arra alapozta, hogy a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok a vádlott büntetőjogi felelősségét kétséget kizáróan nem támasztják alá.

A vádlott és a védője fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A Be. 287. § (4) bekezdésében írtakra tekintettel törvényesen kezdte előlről a tárgyalást és ismételte meg azt a tárgyalás korábbi anyagának ismertetésével. A katonai tanács a tényállást ítélete 2. oldal 4. bekezdésétől a 3. oldal 1. bekezdéséig mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson a bűnösségét tagadta, ugyanakkor elismerte, hogy a lefoglalt vizsgalapokon nem az ő írása van. Az elsőfokú katonai tanács az ügyben lefolytatott bizonyítási eljárás során a tárgyalás anyagává tette a nyomozás során beszerzett releváns okirati bizonyítékokat, de a bíróság maga is a tényállás megállapítása érdekében további okirati bizonyítékokat szerzett be és tett a bizonyítás anyagává. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldal 2. bekezdésétől 5. oldal utolsó előtti bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért marasztaló tényállást állapított meg a vádlott védekezésével szemben. Az elsőfokú katonai tanács álláspontját az általa megvizsgált bizonyítékok, különösen a rendőri jelentések, az adathordozókkal kapcsolatos szakvélemények és az írásszakértői vélemény, valamint ismertetett tanúkihallgatási és gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyvek adatai támasztják alá. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének eleget tett.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete

megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a védő fellebbezésében új tény, új bizonyítékot nem jelölt, és ténylegesen valamely konkrét megalapozatlansági okra sem hivatkozott.

A másodfokú bíróság az ügyészi indítvánnyal egyetértve a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel az ítéleti tényállást annyiban pontosítja, hogy; A ... által kiállított ... sorszámu oklevél kiállítására 2011. december 15-én került sor. Az előzőekben írt pontosítással az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálatá alapjául. Így a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás átmérlegelésére, ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, az általa vizsgált közvetett bizonyítékok olyan zárt logikai láncot alkotnak, amelyek a vádlott bűnösségének megállapítását kétséget kizáróvá teszik.

Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor az alkalmazandó jogszabály meghatározása során a Btk. 2. § (2) bekezdésére figyelemmel az elbírálás idején hatályos büntető jogszabályt alkalmazta. Ugyanakkor tévedett a vádlott vagyon és közbizalom elleni bűncselekményeinek jogi minősítésekor. A másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács jogi értékelő tevékenységével több tekintetben nem értett egyet, az téves, nem felel meg az irányadó bírói gyakorlatnak. Ugyanis az elsőfokú bíróság a közbizalom elleni bűncselekményeknél nem vette figyelembe az 1/2000. Büntető jogegységi határozatban, valamint a BH.1997.266. számú jogesetben kifejtetteket a jogi minősítés megállapítása során. Az 1/2000. Büntető jogegységi határozat a közokirat hamisítás különböző elkövetési magatartásait megvalósító elkövető cselekményeinek büntethetőségével kapcsolatban akként foglal állást, hogy a közokirat meghamisításának, illetve hamis közokirat készítésének általában elsődleges és tipikus célja az okirat felhasználása. Ezért a készítésre irányuló akaratelhatározás többnyire már a felhasználás célképzete mellett érlelődik ki, önálló (elkülönült) bűnelkövetési szándék rendszerint nem ismerhető fel. A szoros tartalmi összefüggés folytán a közokirat felhasználása nem más, mint a hamisítás céljának realizálása, ezért annak az elkövetőnek a cselekménye, aki a kívánt joghatás elérése érdekében „a régi Btk. 274. § (1) bekezdésének a./, majd b./ pontjában” tilalmazott tényállást is megvalósítja, természetes egység. Nem nyújt alapot a hamis, illetve hamisított közokirat készítése, majd felhasználása esetén a bűnhalmazat megállapításához az a körülmény sem, hogy e két elkövetési magatartást a Btk. a./ és b./ pontja elkülönítetten tiltja. A BH.1997.266. számú eseti döntés iránymutatása szerint a (rég) Btk.274. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti közokirat-hamisítás elkövetője (tettese, társtettese, felbujtója, bűnsegédje) a maga vagy közreműködésével más által hamisított közokirat felhasználásáért csak akkor vonható felelősségre, ha (a hamis közokirat készítésével, illetőleg) a közokirat meghamisításával elkövetett magatartás büntethetősége elévült; egyébként a hamisításon túl a felhasználás súlyosító körülményként jön figyelembe. A felhasználások számának, módjának, céljának ugyancsak a büntetés kiszabásánál lehet jelentősége.

A vagyon elleni bűncselekmény minősítésénél az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel a 18/2013. számú büntető elvi határozatban kifejtett kúriai álláspontra, illetve a 40/2007. számú Büntető Kollégiumi véleményében kifejtettek. Határozatában a Kúria kifejtette azon álláspontját, hogy ha a folytatólágosság törvényi egysége úgy jön létre, hogy a szabálysértési értékre elkövetett vagyon elleni cselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé, a szabálysértési értékhátért meghaladó folytatólágosan megvalósított vétséget - kétszeres értékelés tilalmából fakadóan - az

üzletszerűség nem minősíti büntetté. Ugyanezt az álláspontot képviseli a Bkv. is, amely kimondja, hogy ha a szabálysértési értékre elkövetett cselekmény a természetes vagy folytatólagos egység keretén belül a bűncselekmény részselekményévé válik, akkor a felminősítő körülmények elveszítik jelentőségüket és egyáltalán nem befolyásolják a bűncselekmény minősítését, amely az elkövetési értékhez igazodik. Az irányadó bírói gyakorlat szerint tehát a vádlott vagyon elleni bűncselekménye helyesen a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett csalás büntette, hiszen - a fentebb kifejtettek alapján - az üzletszerűség a kétszeres értékelés tilalmára figyelemmel nem minősítheti fel a cselekményt a Btk. 373. § (1) bekezdés (2) bekezdés bc./ pont, (4) bekezdés b./ pontja szerint minősülő csalás büntetté. A közbizalom elleni cselekmények jogi minősítésénél pedig a vádlott azzal a magatartásával, hogy ismeretlen személyt hamis közokirat (a nevére szóló személyigazolvány) készítésére vett rá, megvalósította az 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés a./ pont); azzal a magatartásával, hogy ismeretlen személyt arra bírt rá, hogy hamis közokiratot (a nevére szóló hamis személyigazolványt) felhasználja, megvalósította az 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés b./ pont), és azzal a magatartásával, hogy a nevére szóló hamis személyi igazolvány felhasználásával helyette más személy tett angol nyelvvizsgát, közreműködött valótlán tartalmú nyelvvizsga bizonyítvány kiállításában, amellyel megvalósította az 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés c./ pont). Minden további magatartása a jogegységi határozatban kifejtetteknek megfelelően a természetes egység része, csak súlyosító körülményként vehető figyelembe.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratban kifejtett jogi álláspontja sem felelt meg tehát az irányadó bírói gyakorlatnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. A másodfokú bíróság egyetértett azon elsőbírói állásponttal, hogy végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés szolgálja megfelelően a büntetési célokat, azonban lehetőséget látott a kiszabott szabadságvesztés és a felfüggesztés próbaideje tartamának enyhítésére, mert az elsőfokú katonai tanács nem tulajdonított kellő jelentőséget az időmúlásnak és a további enyhítő körülményeknek. Nem tévedett viszont a katonai tanács akkor, amikor a vádlottat lefokozásra és - a törvény kötelező rendelkezése miatt - pénzbüntetésre is ítélte. A vádlott a rendőri testület sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmény megvalósításával méltatlanná vált a rendfokozat viselésére, és - a következetes katonai bírói gyakorlatra is figyelemmel - esetében a lefokozás nem mellőzhető. A pénzbüntetés napi tételeinek száma pedig a cselekmény tárgyi súlyával arányos, míg a napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott jövedelmi, vagyoni és személyi viszonyait. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az 1 évi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés, a kiszabott pénzbüntetés és katonai büntetés együttesen szolgálják megfelelően a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéletábra Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. április 5.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó
bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős
és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2017. április 5.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Karácsonyi Gabriella
tisztviselő